

Kraków dnia 5 Lipca 1881 r.

DJABEL

ROK 13.

Nr. 12.

Wychodzi dwa razy na miesiąc. — Administracya w głównym Rynku Nr. 24. — Rękopismów nie zwraca się, ale bywają niszczone.

Przedpłata kwartalna: w Krakowie 1 zlr., z przesyłką pocztową 1 zlr. 15 c., w Niemczech 2 marki.

Prenumerate, listy i artykuły należy nadsyłać do handlu R. Ludwińskiego, Gł. Rynek Nr. 24 (pod adresem: Redakcja „Djabła”)

W umieszczaniu ogłoszeń pośredniczy: G. L. Daube et Comp. Central Annoncen Expedition Frankfurt a M.

Numer pojedynczy 20 ct.

DO POLSKI.

Polsko! Ty w bożych musisz być łaskach
Pomimo, że Cię tak smaga;
Bo zawsze błyszczysz w jaśniejszych blaskach,
Gdy duch zraty się wzmacnia.

Gdy łódź żywota Twego wśród burzy,
Na skały niosą balwany,
Zjawia się przed nią zawsze dla stróży,
Z niebiosów anioł zesłany.

Gdy z wiary w byt swój odarta, sprośnie
Wyciągasz do wroga ręce;
Przed ich ujęciem mur święty rośnie,
Trętwiąją myśli bydlące.

Gdy miłość Boga, ziemi ojczystej,
W piersiach ludzkości wystyga,
Wtedy jak słońce Twój duch ognisty
Tę miłość nad światem dźwiga!

I oto dzisiaj u stóp Papieża
Dwie Chełmskie ofiary staną,
I pierś odsłonią — i kłami zwierza,
Pokażą tę pierś szarpaną.

I opowiedzą ludom słowiańskim
Męczeńskie dzieje narodu;
O carze, który w gniewie szatańskim,
Skazał ich na śmierć z mąk głodu.

O! Polsko nie wiem, co ludy owe
Z miłością Moskwy uczynią;
Czy otrzeźwione odwrócą głowę,
Czy lud męczeński obwinia?

Nie wiem i mało mnie to obchodzi, —
W skardze unitów ja widzę
Łaskę Opatrzną — Ich jęk przeszkodzi,
Moskalofilów intrydze.

Nasz lud, słyszający ludu jęk ciężki,
Odepchnie carskich faktorów,
I Bóg ci nie da wśród strasznej klęski
Przekląć swych synów — potworów.

Polsko! Ty w Bożych musisz być łaskach
Pomimo, że Cię tak smaga,
Bo zawsze błyszczysz w jaśniejszych blaskach,
Gdy duch zraty się wzmacnia.

Djabel.

Dumanie pana Jacentego.

Im dalej zagłębiam się w labirynty polityki „Czasu“ tym więcej czuję się być oddalonym od tego co nazywają zdrowym sensem, i prostym chłopskim rozumem. Zdrowy sens na ten przykład mówił mi, że skoro tylu polaków weszło do izby panów i do rządu — skoro mamy tam dwóch ministrów Polaków, to jest nadzieja, że jako znający lepiej potrzeby kraju, a mający wielkie wpływy wykołatają jakieś ulgi, jakieś poprawy dla tej biednej i maltretowanej przez Niemców Galicji. A tu tymczasem „Czas“ powiada panie tego, że daliśmy tem dowód wielkiej dojrzałości politycznej, żeśmy niczego nie żądali dla siebie. I cóż dziwnego, że tych ludzi tak pełnych abnegacji robią ministrami, hofratami i parami — Toż Kundusia panie tego, choć babina nie zajmuje się weale polityką rzekła raz do kuma, który się zachwycał różnemi nominacjami: „Kumie ja sobie ta na mój głupi babski rozum tak myślę, że gdyby się znalazła taka służąca coby chciała za darmo u mnie służyć i dbała więcej o moje niż o swoje własne dobro, tobym ja nie wiem jak ozłocić chciała słówkami przyjemnemi, żeby tylko jak najdłużej została u mnie, a nie nazywałabym żadną łaską tych moich karesów dla niej“.

Jeżeli mając tylu naszych w rządzie nie możemy prosić o nie, żeby nas nie posądzono o interesowność jak „Czas“ powiada — to już wolałbym, żeby jakie Niemczykso dostało się do steru, bo wtedy przynajmniej prosiłby nam wolno było o to lub o owo. Mnie się zdaje, że to już na jedno wychodzi, czy mi Niemiec nie da dla tego, że nie chce, czy Polak dla tego, że nie wypada. To już jeden diabeł — a przynajmniej mogę Niemca nienawidzieć za to, gdy odmówi mi jakąś satysfakcję w wygadaniu się przed światem — a Polakowi jeszcze wdzięcznym być każą i Te Deum śpiewać po kościołach i brzuch napróżd wysuwać dla okazania wielkiego zadowolenia, że nasi wybrańcy są większością w Radzie Państwa tyle imponujący swoją bezinteresownością. Pokazuje się z tego, że tak zwany zdrowy sens galicyjski strasznie jest z przeproszeniem głupi, gdy mu przyjdzie badać tę wielką politykę naszą. Albo też może człowiekowi zdaleka dalej się inaczej widzi niż tym co mają szczęście przypatrywać się z bliska temu — bo i to bywa. — Nie jedna na ten przykład niewiasta z daleka panie monstrum obrzydliwe i stara, a jak się zaczniesz z bliska przypatrywać to temu, to owemu, panie tego i przyzwyczajając do jej szpetności to się tam nieraz jeszcze co ładnego wynajdzie; to ładne zęby, to delikatną cerę, to żywość spojrzenia lub malenka a wysoka na podbiciu nóżkę. — To też i pan Smolka jak się zaczął z bliska przypatrywać temu, co mu się pierwszej obrzydliwym wydawało — to się z takim zachwytem wyrażał we Lwowie o tej pani Delegacji, o jej rozma-

itych wdziękach i przymiotach dotąd mu nie znanych, że lwowskie damy aż zieleńiały z zazdrości. Powiadają, że każdy prezes Izby dostaje w prezencie takie szkła przez które mu się wszystko różowe i ładne wydaje — szkoda, że p. Hausner nie dostał takich szkiełek, bo by się może był także na zabój zakochał w tej Delegacji.

Ja także za pozwoleniem mojej Kundusi uczulbych może afekt do tej damy naszej a nawet i na jej część urznął się jak nie boskie stworzenie — nie szampanem, bo mnie na to nie stać, ale uczciwym a nie drogim u pana Gralewskiego węgrzynek — gdyby mi tylko mógł kto tak na rozum wyłożyć co ta delegacja tak dobrego dla nas zrobiła, i to nie frazesami ale cyframi, żeby mi to udowodnił. Bo to co „Czas“ pisze, że delegacja nasza nie nie robiąc dla obecnej chwili, jako nie przyjaciółka polityki jednolitościowej, pracuje dla przyszłości naszej, to przyznam się wygląda trochę na obronę i to nawet nie adwokata tylko jakiegoś Winkelsehreibera, bo co tu panie rachować na dalekie jutro kiedy nie wiemy jak wypadnie. Ani pan Dunajewski, ani pan Ziemiałkowski ani cała większość dzisiejsza nie za kontraktem przecie wydzierżawiła sobie stanowisko w Austrii. Niech jeno inny wiatr od północy zawieje — a wtedy wszystkie te nasze nihy przyszłościowe prace porosną trawą jak nieprzymierzając fundamenta przy ulicy Florjańskiej których nie ma kto kończyć, bo ich właścicieli zbankrutował. Żeby delegacja nasza nie chciała tego wzięść za uhlienie, to bym ich porównał panie tego do owych żydów na puszczy, co im to sprzykrzyło się pielgrzymować do ziemi obiecanej i sprzeniewierzywszy się prawdziwemu Bogu — dla tego, że nie chciał się im na zawołanie pokazywać, wystawili sobie ciecia i pokłoni mu oddawali. Tak i nasza delegacja zapomniawszy kto my i gdzie idziemy, oddała się całkiem w opiekę wiedeńskiego ciecia, nie dbając na mojszewe upomnienie p. Hausnera. Mieliliśmy już w naszym porzbiworowem życiu, w naszej wędrowce po stracie Ojczyzny doszć już takich cieciów — którym oddawaliśmy cześć patryotyczną. Oby ta skłonność do cieciów nie zniechęciła narodu do reszty. Antosiu! dajno piwa!

TRZY ŚLUBY

(dziadowska pieśń).

Przed.

Na trzy śluby się zjechało
Magnatów ze dwiescie —
Utargują też nie mafo,
Od nich ludzie w mieście.

A i biednym ludziom wielu
Dadzą chleb powszedni,
Bo gdy pany się wesela,
Korzystają biedni...

Pisza w księgach te gryzmoły:
Gdy się magnat żenił,
Zastawiono biednym stoły,
I puchar się pinił.

Więc się cieszcie niebożęta,
Powód k'temu macie,
Kraków wieki popamięta,
Co uczynią dla cie.

Po.

Grafy damy się zjechały
Chwalono ich w „Czasie“,
Ze ten był w delji białej,
A tamta w atlasie.

Ze brylanty i rubiny,
Zdobiły żupany —
Ze z cholewy ich i miny
Poznać było pany.

Ale biedny lud krakowski
Weale nie wie o tem,
Że był jaki zjazd grafowski
Zjazd kapiący złotem.

Utargować nie nie dali
Rzemieśnikom w mieście,
Przyjechali — pojechali —
Ziechły o nich wieście.

Tylko gadka, stara znana
Chodzi o nich w śpiewach —
Wstyd, że dzisiaj poznać pana
Tylko po cholewach.

ROZPORZĄDZENIE

przyszłego ministra oświaty w Austrii.

Na mocy dawnych rozporządzeń, każdej z dwudziestu paru narodowości w skład monarchiji wchodzących przysługują prawo, kształcenia się w języku własnym i kulturowania takowego. Gdy jednak po kilku dziesięciu latach takiego kulturowania własnego języka — narody te coraz mniej mogą porozumiewać się między sobą i Rada państwa przemieniła się w istną wieżę Babel, przeto minister Oświaty widzi się zpowodowanym zaprowadzenie tak zwanego języka austriackiego w którym będą uwzględnione wszystkie języki wchodzące w skład państwa austriackiego: Jako przykład takiego języka podajemy rotę przysięgi, którą każdy prawowity austriak winien złożyć n. p. „Jeh galicyjsko awstryjski Lengiel Joseph. *) Szujsky ślubujem auf man emunes, szto przy stoleu carskim stare chcemo e ad infinita stalc bendzimo“.

Dan w Serajewie stołec ludów austriacko sławiańskich r. 2541.

Korespondencje Djabelskie.

1) *Lwów dnia tego i owego roku takoz.*
Oburzającym jest, że korespondenci nasi do gazet warszawskich przedstawiają

*) Z okazji francuzów wchodzących w skład Länderbanku i ten język musiał zostać uwzględnionym.

Galieję jakby jaką Beecję. Jest to kłamstwo bezczelne, któremu publicznie zaprzeczę uważamy sobie za obowiązek, bo czyż Korona Litwa i zabrane prowincje mogą wykazać się taką mnogością wielkich ludzi co my. Wprawdzie te wielkości mało są znane po za granicami Czasu i Gazety Lwowskiej, ale to się dzieje tylko przez zawiść i zazdrość pobratymczych nam szczerpów. Wprawdzie w Galicji nie kupujemy książek, nie prenumerujemy dzienników, ale ich za to wielką moc wydajemy — a to, że nie mamy tyle fabryk co w Królestwie, to tylko dowodzi, że nie jesteśmy tak zmaterjalizowani, że poprzestając na naszych austriackich idealnikach nie turbujemy się według słów pisma, co będziemy jutro jedli albo co będziemy pili, albowiem rząd da nam wszystko a szczególnie orderzy i król Salomon w swojej okazałości nie był tak udekorowanym jako nie jeden z naszych. Drog wprawdzie dobrych nie mamy — ale za to mamy stopy aktów, które dowodzą, że na tem polu pracujemy ustawicznie i rogatek mnogość. Wobec takiego pomysłnego rozwoju Galicji, kłamstwa i oszczerstwa szerzone przez korespondentów Galicyjskich do gazet warszawskich są w istocie oburzające.

2) Warszawa (z Czasu).

Wczoraj odbyła się tu z ogromną współzawodniczą procesja Bożego Ciała i wyścięgi za rogatkę mokotowską.

Na pierwszej z tych uroczystości ks. kan. X. w asystencji licznych duchowieństwa poprowadził procesję przez ulicę krakowską, Nowy świat — na drugiej prowadził bieg, wafach hrabięgo Y. Liczne damy imponujące rodową swoją pięknoscia reprezentowały arystokrację naszą podczas procesji — Panna Jenny wypędzona z cyrku Salomonińskiego, brała także udział w wyścigach. Komitet wyścigowy chcąc się jej wywdzięczyć za to zaszczyt zakupił konia na którym panna Jenny jeździła i ofiarował jej na pamiątkę. I któż zaprzeczy, że panowie nasi nie dbają o ehodowanie zagranicznej rasy dla korzyści biegu? — W obec tak ważnej dla kraju sprawy jak wyścigi nie będziecie się dziwili, że o innych mniej ważnych sprawach nie piszę.

3) Madryt, Datum des Poststempels.

Czynia tu niesłychane przygotowania na przyjęcie żydów przesiedlających się. Kortezy podzieliłi się na kilka komitetów, a mianowicie: komitet owaeyjny, komitet recepejny, widowiskowy, obiadowy etc., i każdy z tych komitetów rozszerzy w swoim zakresie niesłychaną czynność, robiąc prawie królewskie przygotowania na przyjęcie tak znakomych gości. Komitet obiadowy, który ma do pokonania wiele niemiłych trudności, wpadł na szczególniejszą myśl i przesłał pismo do rabina w Sadogórze upraszając go aby w Galicji utworzył subkomitet, który się zajmie zwerbowaniem do Madrytu odpowiedniej liczby kucharek

i naczyń koszerwych tak w kuchni jak i przy stole niezbędnie potrzebnych. Podczas obiadu powita przybyłych gości w imieniu Hiszpanji pewien znany trybun izraelski z Krakowa, umyślnie na ten cel przez rabinat wysłany na koszt komitetu — a ponieważ ma to być figura niepospolitej pokaźności i wielkiego apetytu — przeto Hiszpania dodatkową wyznaczyła kwotę na ten znaczny wydatek. Szczytem owacj ma być walka byków i wesele andaluzyjskie urządzone kosztem towarzystwa sztucznych nawozów według pomysłu najzdolniejszych malarzy hiszpańskich. Dla wytłomaczenia tego niepomiernego zapachu, dwenniki zagraniczne robią różne domysły. Jedni utrzymują, że w potomkach dawnych Maurów i żydów obudziła się nagle miłość do krwi rodzinnej — inni, że chcą tym aktem tolerancji zmyć z siebie plamy inkwizycji świętej — my jednak sądzimy, że Hiszpania wygląda przybycia żydów tak samo serdecznie jak wie jeden polski zrujnowany szlachcic, który się z okien dworu swego wpatruje w bramy — czy nie idzie Mosiek lub Dawidek mający podreperować dziurawy jego pugilares.

PIOSNKA STUDENTA.

1.

Kiedy byłem dzieckiem w domu
Co rok mówił ojciec mój:
„Jutro „trzeci maj“ mój synu
Przywdziej więc parady strój!
Bo to uroczystość taka,
Wielka, święta dla polaka“.

2.

Gdym do szkoły chodził potem,
Za to żem kokardą chciał
Uczcić „trzeci maj“ — dyrektor
Napomnienie gorzkie dał —
Usiłując przez namowy
Wybić nam te głupstwa z głowy.

3.

Kiedym potem „Przegląd hrabski“
Począł czytać duszą meką —
Wyczytałem, że „trzeci maj“
Naszym wstydem był i klęską.
Że tę z dziejów chwilę błogą,
Warto tylko kopnąć nogą.

4.

Świat się kręci (pomyślałem)
Pójdzie na tył co dziś z przodu,
Uczczą przyszłe pokolenia
Ten dzień święty dla narodu.
A synącym z kopyt, z raci,
Historja wzgardą złpaci!

DEKRET NIEBIESKI.

Zważywszy, że aplikanci sędziowscy i praktykanci sądowi skazani są na bezpłatne wysługiwanie się po lat kilka — postanawiam niniejszem, aby nasz minister spraw wewnętrznych na czas bezpłatnej służby, wyjmował z wnętrzości wyżej

wyrażonych osobistości żołądki — oddawał je na wychowanie do zakładu mamek a zarazem opatrywał k. n. praktykantów i aplikantów stosownem opierzeniem, żeby nie potrzebowali na kredyt brać od kraków ubrania.

Jechowa.

Dan w Niebie.

OGŁOSZENIE.

Niniejszem podajemy do publicznej wiadomości, że zawiązana w mieście Kukuriku Straż ogniowa; w chwilach wolnych od gaszenia ognia, podejmuje się asystować przy pogrzebach i weselach pańskich — i wykonywać inne lokajskie czynności za bardzo mierną opłatą do kasy miejskiej. O ilizne zamówienia uprasza.

Naczelnik Straży ogniowej m. Kukuriku.

Jacenty Sikawkiewicz.

ŁYSY AMOR.

Zamiast strząty łaskę trzyma,
I na nogi wciąż jest chorym,
Resztkę włosów bieli zima,
Mimo to, chce być amorem.
I pod oknami mężatek
W pozie melodramatycznej
Defiluje ten gagatek,
Ten amor reumatyczny!
Idź do łóżka mój amorze
Będzie zdrowiej ci i lepiej,
Bo mąż łagą złozić może,
Że sam Djabel nie odlepi.

W KAWIARNI.

— Czy to prawda, że p. Hausner ma mieć pojedynek z p. Coshmannem?
— O co?
— Że go podobno dotknął osobieście swoją dowcipną definicją o loteryi liźbowej.
— A prawda — ale ja sądzę, że podobna sprawa przedzejby poszła na drogę sądowną, bo p. Coshmann podobno w szkołach nie uczył się odwagi.

Podsluchane.

— Czem upamiętnili pobyt swój w Krakowie książęta i hrabiowie, którzy się zjechali na wesele książęce?
— Fotografją, którą robił p. Rzewuski.
— Na takie upamiętnienie przyznam się, nie trzeba koniecznie być księciem.

ZASADA hrabięgo STASIA

według której powieści polskie pisać należy.

Choćby ludzie byli jak bydlęta, pisarz powinien przedstawić ich jak aniołów, jeżeli nie chce zasłużyć sobie u nas na miano oszczercy, który własne kała gniazdo.

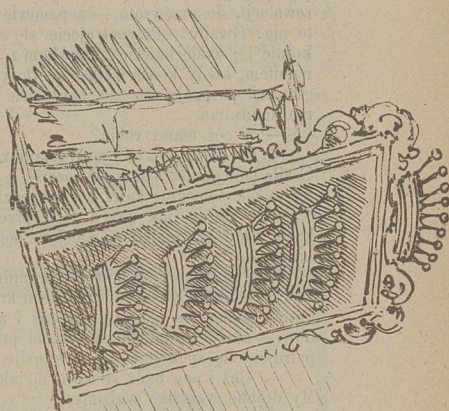
Gdy się o krowę kłucą goje,
Jo zid wtedy milko jēj widoje.

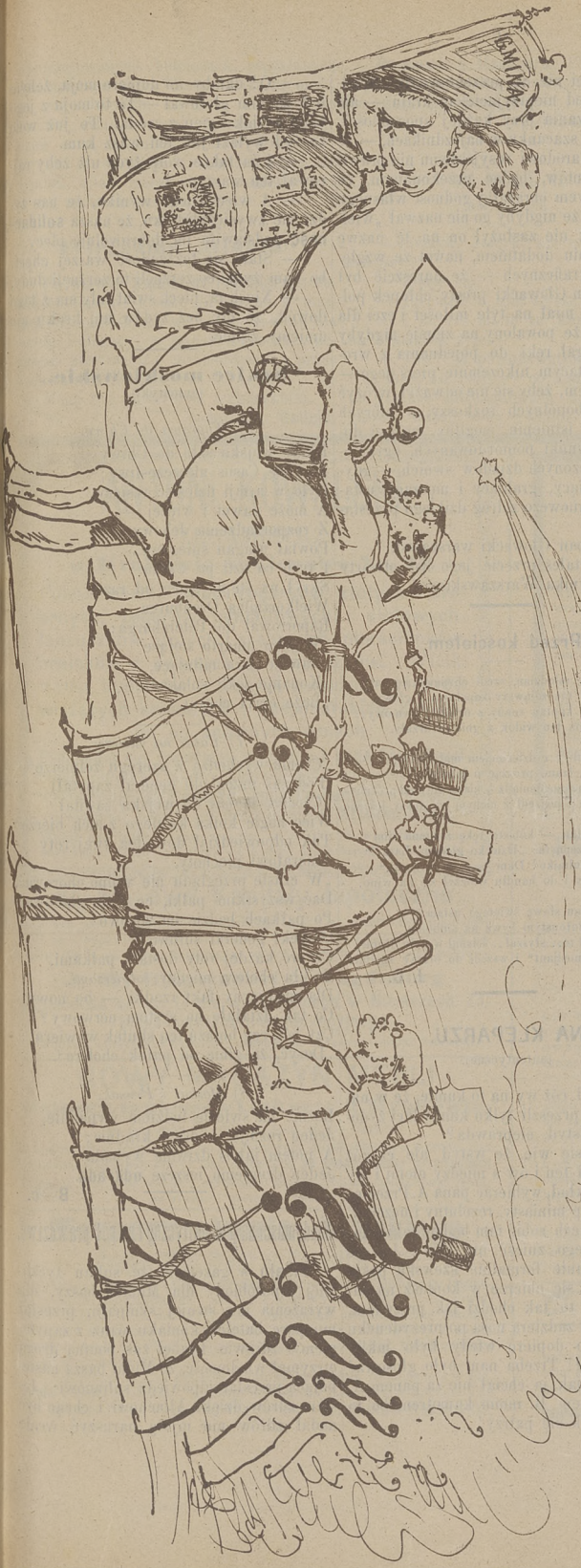
Dali papu, dali tru, tru, dali i stoleczek...

Z WYBORÓW OBRAZKI.

... A gdy ujrzeli hrabiowskie korony, — padli jak barany — i bili pokłony;
„Ach! ach! to zaszczyt, być z niemi tak blisko!” — wołało do drugich jakieś łokaisko.

WE LWOWIE.

— Panie komisarzu, źle, bardzo źle! Takie zgromadzenia ludzi nie mających nic do stracenia — takie publiczne rozprawy socjalistyczne, prowadzą tylko do rewolucji, do przewrotu — a panowie na to nie? Gwałtu! Przypatrujecie się spokojnie i przysłuchujecie zabawkom z dynamitem, kiedy konserwatywny włosy na głowach powstają... to źle, bardzo źle panie komisarzu.

— A cóż mamy robić?

— Co? Od czegoż kolby. Wystąpić z całą siłą policjantów, kazać się rozejść, a jak by to nie pomogło; natrzeć i rozpędzić.

— I znowu jak przed laty przelać krew, której się niejednemu dobrze potem nalało do uszu?

Jaka mi tam krew! krew awanturników, gałganów, bydlaków. Puszczanie krwi, takiej holoście to ulga i narodowi i rządowi — a wy z załamanymi rękami przypatrujecie się spokojnie jak te kanale...

— Ależ i pan bądź spokojnym także. My drobne wszystko widzimy...

Przepraszam, wy nie nie widzicie! Ja widziałem pomiędzy tłumem tego Waryńskiego, Piekarskiego i innych owych drabów, których uwolnił sąd przysięgłych w Krakowie składający się z samych socjalistów.

— Ależ panie mylisz się — nie ma tu z nich żadnego.

— Słowo honoru daję, jak jestem stałym korespondentem „Czasu“ tak są — co więcej nawet powiem panu, że ten niebezpieczny smyk, ten dziennikarz Most, uciekł z więzienia w Anglii i przewodniczy zgromadzeniu — a Waryński i Piekarski mieli właśnie te rozogniające mówki.

— Co pan mówi? Ten co przewodniczy to Danieluk redaktor „Pracy“ — a ci inni to dobrze nam znani szewcy, stolarze...

— Ależ słowo honoru jak jestem korespondentem „Czasu“ tak się panie komisarzu myli. Ja znam tych ptaszków, bo będąc urzędowym współpracownikiem europejskiego dziennika muszę ich znać doskonale. Skoro pan nie chce słuchać rady mojej, to napiszę zaraz artykuł do „Czasu“, ażeby ludzie wyżej stojący w kraju zrozumieli o co mi idzie — jeżeli wy zrozumiecie nie chcecie moich prywatnych wskazówek, gdzie gniazdo żmij i padalców, i jak c. k. Policja powinna się wziąć do rzeczy aby to gniazdo zniszczyć.

Rozmowa.

(po przeczytaniu listu otwartego p. Głowackiego (Pruss) współpracownika „Kurjera Warszawskiego“.

— Jaka jest różnica między Głowackim krakowskim a Głowackim warszawskim?

— Że Głowacki krakowski nie pojmował innej rozmowy z moskalanami tylko jako z śmiertelnymi wrogami ojczyzny — nie zaczął ale mówiąc z nimi nigdy kossy nie rzucał im pod nogi; że bronił także otrzymał, zawsze uważał jako daną z łaski

Opatrzności nie do prezentowania służalczo przed nieprzyjacielem kraju — ale do wzbudzania przy każdej sposobności, należnego szacunku w najedznikach, — że nigdyby narodowi rosyjskiemu nie prawili komplementów, będąc przekonanym, że pochlebstwem obrażałyby godność własnego narodu — że nigdyby go nie nazwał „wielkim“ gdyż nie zasłużył on na tę nazwę w znaczeniu dodatnim, nawet ze względów etnograficznych — że nareszcie był to sobie ten Głowacki prosty chłopiec polski, który miał na tyle miłości i czci dla ojczyzny, że powalony na ziemię nigdyby nie wyciągał ręki do pojednania z wrogiem, gniołtąłem nizeknie pierś jego — a tem samem, żeby się nie odważył wrożyć owych zobopólnych rozkoszy, o których przyszedłem istnieniu, mogliby wrożyć dopiero prawniki pomordowanych, ograbionych i męczonych dziadów swoich — gdyby mordujący, grabiący i męczący ustąpili dziś stanowczo z dróg dzikiego przesławiania!

— A pan Głowacki warszawski?

— Czytałeś przecie jego list otwarty do „Dziennika Warszawskiego“.

Przed kościołem.

Blady i wątl młodzian, szedł chwiejąc się cały, Minął kościół nie zdjąwszy kapelusza z głowy, Za nim szedł kapłan znany z ognistej wymowy.. A usta jego na ten widok z gniewu drżały.

Na zakręcie ulicy z dziecinnym maleńkiem, Stała kobieta, łzami prosząc o jałmużnę; Młodzian sięgnął po pieniądze — kieszenie miały próżne — Spuścił głowę i poszedł z cichym w duszy jękiem.

Nadszedł kapłan — kobieta rękę z zimną siłą Wyciągała szepnęła: „Dziecko głodne! Łaski!“ „Do roboty hultajko! Dam ja ci tu wrzaski!“ Rzekł gniewny i do handlu wtoczył się na wino.

Na wino co mu sławę świętego ustala Przez które złotoustym bywa na ambonie. Młody widział to.. słyszał.. ścisnął w bólu dłoń, Szepnął: „Komedjant“ i wszedł do bramy szpitala.

J. C.

NA KLEPARZU.

(autentyczne).

— No i cóż wy na to kumie, że w naszym Kole przeszli tylko kandydaci żydowsy — Wstyd, nieprawda?

— To się wie, że wstyd ale czegoż nie chciał i ten i ów a między niemi i wy na ten przykład, wybierać pana A. Przecież to jest chłop miniasty, rezolutny i ucieczy.

— A niech sobie tam będzie jaki chce kiedy ja jego znieść nie mogę. Jak go widzę, to mnie formalnie szewska pasja bierze. Jak się ubierze w kontusz na parade jaką, to tak chodzi jak prezydent. Jeżeli teraz zadziera nosa po prezydencku to cóżby to dopiero wtedy było jakby radea został! Trzeba nam było głosić całą kupą jak ja chciałem nie z panem A. ale z panem B. moim kumotrem bo to człowiek jak się patrzy!

— O! dałaby mi dopiero moja, żeby był za nim głosować — Ta to moja z jegą babą to jak ogień z wodą. To już wolę że żyd wyłaż jak ten wasz kum.

— I ja także wolę żyda niż żeby raj cował ten wasz p. A.

— A więc z tego wynika, że nas żydzi nie zwyciężyli tylko, że nasza **solidarność** podtrzymała im dobrowolnie plecy.

— Stało się też zadość waszej chęci bo nam żydzi co zerzegli to zerzegli dudy

— Niech ta, niech świat cały ma z tego dowód, że my bez żydów ani kroku nie umiemy zrobić.

Szkice moskiewskie. (autentyki).

6) Wyprawa do Chiwy.

Kiedy wojsko szło do Chiwy Stał się Casus nieszcześliwy; Było w armii dziesięć tysięcy, A może nawet i więcej — Z rozporządzenia Jęhowy Powiał uragan śniegowy, I tych co szli po Ukazu Skrył na stepie śnieg od razu. Wielkorzęda Orenburga Raportował do Petersburga:

„Wojsko umarło stojące
„Zawsze cara miłujące,
„Konające jakli sptakani:
„Boże caria chrani.“

7) Palki na cholere.

„Czemu wychodzą z szeregu żołnierze“
(Podczas przeglądu generał zapytał)
„Cholera Morbus do wojska zawitał
Wieg nagle kolka każdego z nich bierze“
Tak odpowiedział dowódca swej roty
Generałowi piechoty.
„W czasie przeglądu nie wolno chorować,
Dać wszystkim palki, co będą słabować,
Po palkach będzie im zdrowo“
Odrzekł generał surowo.
Cwierć każdej roty dostała palkami,
Znikła cholera między żołnierzami.

Dla medycyny fakt rzadki — bo nowy
Co tak działało na system nerwowy?
Czy ból, czy bojaźń ten skutek wywiera...
„Dosyć, że ginie od patek cholera“.

8) Moskale i Prusak.

Różnie na świecie ludziom wypadnie,
Jeden rozbija, a drugi kradnie;
A potem jakiś dziwnie wypada
Jeden drugiemu **jeszcze odkrada.**

B—c.

Wiadomości na pół polityczne i na pół prawdziwe.

Pisało w gazetach, że sultan życzył wiew usposobiony dla Midata baszy, dla wyrażenia mu swojej sympatii, przesłał mu parę butelek koniaku wraz z zapytaniem o zdrowie. Djabek zaś pofuła drogą otrzymał wiadomość, że Midat basza następującą przesłał odpowiedź sułtanowi: „Jestem zdrow dzięki Allahowi i chcę być nadal zdrow nie myślę naruszyć wcale

opieczetowanych buteleczek, przysłanych mi łaskawie przez Waszą sułtańską mość, bo się obawiam, abym w koniaku nie znalazł rostworzonych w rożnym nożycezek ś. p. Abdul-Azisa". — Ostateczny wyrok w sprawie Midata pokazuje, że Djabel miał rzeczywiście dokładniejsze w tej sprawie wiadomości.

Telegramy „Djabla“

Po mowie Smolki do rzeźbiarza: Pannie Gadamski! Proszę mi wykuć z marmuru kararyjskiego wspaniały pomnik dla mojej Delegacji w Radzie Państwa z napisem złotym: Za niezmordowaną pracę i chwalebne czyny!

Mogą być nawet dwa wykrzykniki.

podpisano: Galicja.

Po mowie p. Hausnera: Panie Artysto z pomnikiem proszę się wstrzymać jeszcze do czasu nieoznaczonego.

podpisano: Galicja.

W KOLE II.

autentyczne.

— Asmyk, Asmyk, kto to taki — czy tutejszy?

— Zdaje się.

— Pierwsze o nim słyszę.

— I ja, coś mi to tu ktoś mówił, że on z książek żyje.

— Tak? to pewnie introligator jaki; Nie chcę, nie chcę — co nam w Radzie po jakichś introligatorach Asmykach — Jeszcze miastu nowy wydatek by przybył,

bo panowie rady gotowi rozporządzić, by każdy ich akt w złotą skórę był oprawiany.

Od redakcyi.

Panu Gogojewiczowi: „List otwarty do p. Dra. Domańskiego" wyjdzie dopiero w przyszłym numerze — za późno nadesłany. Pojmujemy pańską boleść i oburzenie, i z tego powodu umieścimy list niniejszy.

Z dzisiejszym numerem kończy się II kwartał „Djabelskiego" roku.

Wyjście Numeru z przyczyn niezawisłych od Redakcyi spóźnione.

Do dzisiejszego Nru dołącza się podwójny dodatek

ANTONI KOWALSKI

ZEGAMISTRZ

w Krakowie Sukiennice Nr. 15.

Poleca wielki skład zegarków złotych i srebrnych, zegarów pendułowOfych i stołowych, łańcuszków złotych i srebrnych, pierścionków, breloków z sylwetek do łańcuszków. Wielki wybór budzików w różnych gatunkach, zegarów wiszących ściennych i gospodarskich z wagami po zniżonych cenach.

Podje muje się reperacyi zegarów i zegarków wszelkiego gatunku i takowe najsumiennie i najpunktualnie wykonuje po cenach umiarkowanych. Wszelkie obstalunki pocztą uskutecznia się w krótkim czasie.

Wyżej wymieniona firma zasczyca się od lat 18 względami Szanownej Publiczności i spodziewa się iż nadal dozna łaskawych względów.

4½-5% owe Kapitały hipoteczne

mogą być jako pożyczki udzielane każ tego czasu i we wszelkich wysokościach bądź to z wypowiedzeniem lub bez — z amortyzacyą i bez takowej, na potrzeby Gmin, na dobra ziemskie, na domy i zakłady — za pośrednictwem

J. W. Obereindorf in Magdeburg

właściciela od lat 13 pierwszorzędnego w Niemczech Zakładu hipotecznego-negocyjnego.

(Podanie bliższych wyjaśnień następuje po nadesłaniu marki listowej).

NOWY MAGAZYN MEBLI

stolarzy, tapicerów i tokarzy w Krakowie,

ul. św. Jana Nr. 305 vis-à-vis Hotelu Saskiego.

zaopatrzone w wielki wybór doborowych mebli własnego wyrobu oraz z pierwszorzędných fabryk zagranicznych po cenach nader przystępnych. Magazyn przyjmuje wszelkie obstalunki tudzież urządza apartamenta, ręcząc za trwałe i gustowne wykonanie.

Magazyn obuwia damskiego

istniejący od lat 13 przy ul. Floryjańskiej l. 330,

zaopatrzone został w najwykwintniejszy towar według najnowszego fasonu, z towarów zagranicznych jakoteż i krajowych. Wszelkie zamówienia w większej lub mniejszej ilości natychmiast uskutecznione zostaną. Co się tyczy ceny, to daleko niższa niż gdzie indziej, a nawet zagranicznych i z Wiednia sprowadzanych — a za dobry i trwały materiał ręczy długoletnia firma.

Zaszczycony na Wystawie światowej w Wiedniu dyplomem a w Krakowie i Białej medalami, ośmielam się polecić łaskawym względem Pań tak magazyn jako i moją pracownię obuwia. Stanisław Koźłowski.

PAIN-EXPELLER

Z „KOTWICĄ“

jest bardzo dobrym środkiem domowym.

Kto tego znakomitego leku raz tylko, np. przeciw dnie, reumatyzmowi, rwaniu w stawach, reumatycznemu bólowi zębów itd. użył, poleca go niezawodnie dalej. Jest uwagi godnym pod względem wartości leczniczej Pain-Expelleru, i tej jedynie okoliczności przypisać należy, iż środek ten bez wszelkiej reklamy w całej Austrii tak olbrzymie znalazł rozpowszechnienie.

Dostać można po cenie 40 cent. i 70 cent. za flaszkę w Krakowie we wszystkich aptekach; w Bochni w aptece Fr. Reissa; w Podgórzu w aptece J. Skakalskiego; w Tarnowie w aptece J. Reida; w Wieliczce w aptece Br. Miczyńskiego; w Pradze w centraln. składzie na Austrię: Dra Riechtera apteka pod „Złotym lwem“ Urkaspplatz 1, i we wszystkich aptekach Austro-Węgier.

FRANCISZKA JÓZEFA ŹRÓDŁO GORZKIE

Uznana za najsiłniejszą z wód mineralnych Buda-Pesztu.

Prof. Dr. Biesiadecki, Protomedyk i kraj. referent sanitarny we Lwowie: „Woda gorzka Franciszka Józefa działa już w małych dawkach jako pewny rozwalniający środek nie sprawiający bólu, nie tracący przy dłuższym użyciu skuteczności i nieprzeszkadzający trawieniu.“

3 Listopada 1879.

Dr. Głowacki, Dyrektor szpitala we Lwowie: „Według skutków otrzymanych na oddziałach pow. szpitala, potwierdzam zgodnie z prawdą, iż woda gorzka Franciszka Józefa zasługuje na szczególne uwzględnienie jako pewny, łagodnie działający środek przeczyszczający.“ — 12 Listopada 1879.

Prof. Dr. Madurawicz w Krakowie: „W cierpieniach położ. i gin. sprawia zawsze już w małych dawkach szybko i nieboleśnie zamierzony skutek.“ — 5 Listopada 1879.

Dr. J. Warschauer prezes Towarzystwa lekarskiego w Krakowie: „Woda gorzka Franciszka Józefa w umiarkowanych dawkach okazała się bardzo skutecznym środkiem rozwalniającym w najrozmaitszych chorobach i mogę ją jak najsiłniej zalecić.“ — 2 Marca 1880.

C. kr. Pow. Szpital w Wiedniu V. oddział Prof. Dr. Draschego: „W niezbytach żółdka i jelit, nawykowem zaparciu stołca, braku apetytu, nawałach krwi, krwawicach, cierpieniach wątroby i chorobach kobiecych uzyskano wyborne wyniki.“ — Wieden 1878.

Ostrzega się przed nieprawdziwymi, zielonymi etykietami opatrzoną wodą gorzką Franciszka Józefa.

Dostać można w KRAKOWIE u J. Wentzla, w aptekach J. Trauczyńskiego, K. Wiesznieńskiego, Stockmara, E. Radlera i w składach Antoniego Hawelki, Jana Janigi, W. Goldwassera i Stanisława Feintucha. Pisma o źródłach itd. darmo rozsyła na żądanie Dyrekcyja w Budapeszcie.

PRZEWODNIK KRAKOWSKI.

Wawel.

Groby królewskie zwiedzać można codziennie.

Skarbiec kościelny, codziennie o godz. 4 po południu.

Smocza jama codziennie (za zgłoszeniem się do miejscowej władzy wojakowej) bezpłatnie.

Kościół P. Marji.

Wielki otwarcie (rzeźba Wita Stwosza), codziennie po poł., za opłatą.

Wieża (wspaniały widok na miasto i okolice) codziennie bezpłatnie.

Muzea i zbiory naukowe.

Biblioteka Jagiellońska (przy ulicy św. Anny) od 9 do 1 dla czytających codziennie, dla zwiedzających w czwartek, a w inne dni za upoważnieniem dyrektora.

Gabinet archeologiczny (w gmachu Bibl. Jag. na dole), codziennie, bezpłatnie wyjąwszy święta i ferie.

Biblioteka i zbiory Akademii Umiejętności. Posady Kopernika z marmuru kararyjskiego, naturalnej wielkości, dłuta W. Gadońskiego (w gmachu Akademii, ulica Sławkowska) codziennie od 11 do 1 bezpłatnie.

Muzeum techniczno-przemysłowe, (ul. Franciszkańska) codziennie od 10-1 i od 3-5. Wstęp 20 centów w świąta bezpłatnie.

Wystawa nieustająca Tow. Przyj. Sztuk Pięknych w Rygnu głównym w Sukienicach) codziennie od 11 do 4 prócz poniedziałku. Wstęp 30 cent., w niedziele 15 cent.

Instytucje finansowe.

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie. — Biura tego Towarzystwa mieszczą się w własnym gmachu przy ulicy Kleparz Dz. VII Nr. 124 a mianowicie Agencja zabezpieczeń od ognia i gradu u głównego wejścia na dole po lewej stronie. Biura ubezpieczeń na życie na dole druga brama.

Towarzystwo wzajemnego kredytu w Krakowie. — Biura mieszczą się w gmachu Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń przy ulicy Kleparz Dz. VII Nr. 124 u głównego wejścia na dole po prawej stronie.

Filija banku hipotecznego. Rynek główny irog ulicy Szewskiej, dom Hr. Wodzickich.

Bank galicyjski, Rynek gł. Nr. 19. Godziny biurowe od 9 rano do 3 p. o. d. poniedziałku i niedziel.

Kasa Oszczędności. Nr. 468 „Pod nocną bramą”. Godziny urzędowania codziennie prócz świąt od 9 do 1.

Domy bankowe.

Stanisław Feintuch, Rynek gł. Szara kamienica.

Albert Mendelsburg, Rynek N. 9. Dentysty.

I. Dłuzynski, (ul. Florjańska Nr. 326. I piętro.) Od godz. wpół do 10tej do 1szej i od 2 do 5.

K. Goebel (ulica Franciszkańska Nr. 151) Dr. med. Docent dentystryki w Unio, Jagiell. Od godz. 10-3.

Apteki.

J. Trauczyński (apteka pod koroną), Rynek, dom wstacyjny, naprzeciwko wieży ratuszowej Instrumentalno chirurgiczne bandaż i perfumierje.

Składy fortepianów.

F. Mastowski, Nr. 309 przy ulicy św. Jana.

Litografia.

A. Pruszyński, ulica Florjańska. Podejmuje się wszelkich robót litograficznych.

Zakłady fotograficzne.

Walery Rzewuski, (na Wesolej ul. Podwale 27 B przy plantacjach).

Fotografie w oświetleniu zwykłym lub rembrantowskim, i polystykiem, tuzin 6 złr., pół tuzina 3 złr. 50 ct. codziennie bez względu na pogodę.

Kolorowanie fotografii akwarellą lub olejno skutecznia się na żądanie.

A. Szubert, przy ul. Krupniczej N. 17, odznaczony medalem na Wystawie Paryskiej 1878 r. Zdejmuje fotografie do naturalnej wielkości, wykonuje fotografie z polystykiem i emalowane; koloruje na szkle (Helminiaty) jakoteż artystycznie akwarellą. Grunwald, panorama Krakowa, komplety widoków Tat, Szczawnicy i Zegiestowa są do nabycia.

Skład obuwia.

Antoni Markiewicz, ulica Sławkowska Hotel Saski. Skład obuwia męskiego wstającego wyrobu. Za trzećścią i dobrotą materiału rzeczy. Obstawunki i reparaćce wykonywują punktualnie. Ceny nader umiarkowane.

Hotele.

Dreźnieński Ziembińskiego, Rynek główny irog ulicy Florjańskiej. Restauracja z polską kuchnią.

Restauracja.

Karola Kizowskiego w hotelu saskim przy ulicy Sławkowskiej. Kuchnia francuska, dobór win wszelkich gatunków.

Kawiarnie.

Rehman, Rynek, w Krzysztoforach 1 piętro. Kawiarnia na sposób zagraniczny urządzona. Bilardy oraz czytelnia wszystkich pism periodycznych tak polskich jak niemieckich, francuskich i angielskich.

Magazyny i handle.

Wilhelm Fenz, (Rynek Nr. 48, wprost kościoła św. Wojciecha). Magazyn towarów galanterijnych i perfumierji. Wielki skład nasion kwiatowych, jarzynnych i pastewnych z najlepszymi źródłami.

Leon Feintuch, (Sukiennice wprost kość. św. Wojciecha). Największy magazyn notrości, towarów galanterijnych francuskich i angielskich, kwiaty paryskie najniżej ceny artykuły toalety męskiej i damskiej, przedmioty do podróży. Takż sam Magazyn we Lwowie w gmachu banku Hipotecznego naprzeciwko hotelu Georga.

Józef Riedel, Rynek główny, naprzeciwko kościoła św. Wojciecha „pod Jaszczurkami”. Skład wszelkich przyborów do hafu i szycia p'ówien i bielizny stołowej, perkal, gotowej bielizny damskiej i męskiej wstającego wyrobu, perfumierji, materji i ga'oniów na aparata kościelne i t. p.

Główny Skład Herbaty.

Andr. Schultz, Rynek gł. Nr. 26. Handel towarów norwemberskich i korzennych. Skład papieru, przyborów piśmnych i rysunkowych, farb, lakierów, pendzi i złota malarskiego, korał i paciorków szklanych w różnych gatunkach, oraz fabryczny Skład pasz woskowej do zapuszczania posadzek.

F. Lenert, ul. Sławkowska Nr. 261 Cement portlandzki, gips i farby.

Juliusz Grosse, Rynek gł. w pałacu Spiskim. Handel hurtowny i detail Win i Herbat.

F. Lenert, ul. Sławkowska Nr. 261. Hurtowny handel win wszelkich i towarów kolonialnych. Herbata, arak, wódki, porter, sery, smalec, stonina i t. p.

Jan Janiga, w Krzysztoforach Rynek główny. Handel towarów kolonialnych i Materjałów aptekarskich.

Główny Skład Wód mineralnych krajowych i zagranicznych. Wielki wybór WIN węgierskich, tojańskich i zagranicznych. Prawdziwy Koniak, Rum Jamaika, Cuba, Arak Batavia, de Goa, Wódki krajowe i zagraniczne, Oliwa Francuska. Dobroby wybór Herbaty rosyjsko-chińskiej i Kawy, oraz Specjalitetów lekarskich po jak najumiarkowanych cenach.

H. Fritsch, Mały Rynek. Skład towarów kolonialnych, farb, win węgierskich i zagranicznych, wódek, Nafty amerykańskiej i krajowej. Główny skład herbaty, Cementu Portland i Gipsu.

Antoni Suski. Rog ulicy Grodzkiej i Szerokiej dom wstacyjny. Wszelkie towary korzenne, Wina węgierskie, austriackie, reńskie i francuskie. Prawdziwy koniak, rumy i araki, wódki zagraniczne i krajowe, kawa, czekolada, herbata chińska i angielska, oliwy, musztarda, cukier, ryby marynowane, sery, wędliny, przekąski gorące, mięsne, porter, piwo okocimskie.

JAN FISCHER, w pałacu spiskim. Skład papieru, materjałów piśmnych, rysunkowych, przyborów szkolnych i towarów skórnych. Bilety wizytowe. Wybór papieru listowego tak pojedynczo jak i w pudłach — z monogramami, lub bez.

W. BAZES, Rynek Główny Nr. 29. Skład szkła, porcelany, fajansu i listów złoczonych, oraz świeczników kościelnych i salonowych. Przyjmuje także uszlenkia nowych jakoteż starych budynków z lustrów, gbiłgich i krajowych tafl, po jak najumiarkowanych cenach. Wszelkie zamówienia skutecznie odwołują poczę.

J. BAZES wielki skład angielskich francuskich, belgijskich i czeskich towarów szklanych, kryształowych, zryndoli, lamp, akwarii, złotych rybek i porcelany; przy ul. Grodzkiej Nr. 107, naprzeciwko kościoła św. Piotra po najumiarkowanych cenach fabrycznych.

Perfumerya krajowa.

FILIA INNAWOWICZA. Sukiennice Nr. 20. Najprzedniejsze perfumy, uoda kolonialna, l'wowska, lewandowa, ambrowa, pudry niezawierające żadnych metalicznych domieszek, środki do upiększenia p'oci; środki do farbowania włosów wyrobionej do broci; środki do wywabiania wszelkich plam z różnych materji; środki do wyciepiania domowych owadów, kadzidła; mydła higieniczne, toaletowe i kłecynowe. Wody toaletowe i ocy aromatyczne i odwie-trajające. Powyższe wyroby zostały odznaczane, olwione trzema medalami zastępy i listami pochlebiałami.

Magazyn ubiorów męzkich.

Józef Zarzycki, ulica Florjańska l. 333. Ubioru gotowe według najświeższej mody. Wykonane wszelkie zamówienia w 24 godzinach. Wielki wybór kurtów, sukna i drylów z fabryk zagranicznych.

Fabryka wód gazowych, atramentu i szwarcu.

K. Rząca w Krakowie przy ul. św. Gertrudy. Parowa fabryka wody sodowej i wód lekarskich, fabryka atramentu i szwarcu.

Cukiernia.

REMAN & HENDRICH (Sukiennice). Paleca Szanownej Publiczności wyroby pierwszj jakości.

Pokoje dla Dam i osób niepalących, oraz osobne pokoje dla pałających urzadzone z komfortem na sposób zagraniczny. Zawsze wyborna konsumpcja i szczerza usługa oraz doborowa czytelnia dzienników krajowych i zagranicznych.

Wielki wybór najciekawszych cukrów, czekoladek, owoców smażonych ciast i t. p. Lody o każdej porze roku. Likieri i wina jakoteż chłodziaki i napoje gorące.

Pracownia

sukien damskich.

Aleksandra Zamowska, Rynek gł. Nr. 48, naprzeciwko kościoła św. Wojciecha. Wszelkie zamówienia Szanownych Pań wykonywane będą starami, z należą wytnością, czy to według najświeższych wzorów paryskich, czy własnego pomysłu.

Fabryka piernikowa.

K. Molecki w Krakowie przy tu. Brackiej l. 158. Pierniki salonowe w paczkach po 40 ct. i po 30 ct. Placek królewski przekładany i pierniki konfitury za 50 ct. Cennik pierników 30 za 25 ct. Cennik pierników rozsyta darmo.

L. Czyszyński w Jarosławiu. Fabryka pierników i sucharków z sukcesy wyroby kilkakrotnie zaszczytnie na wystawach odznaczona, umieściła swoje wyroby do sprzedania w Krakowie po wszystkich pierwszorzędnych handlach korzennych i delikatesów. Podczas jarmarku na wiosnę i jesień sprzedaje swoje wyroby pod własnym namiotem naprzeciw hotelu Dreźnieńskiego w Rygnu.

Zakład stolarski.

Romana Chmurskiego (firma protokolowana) przeniesiony z ulicy ś. Józefa na ulicę Smoleńską do własnego domu pod l. 105, wykonuje wszelkie roboty fabryczne, kościelne, meblowe, oraz inkustacje na sposób francuski i angielski, palecując się nadal łaskawym względem Szanownej Publiczności.

Sprzedaz mięsa.

Antoni Świątek, ulica Teatralna, w domu własnym gdzie kasap podatkowa. Sprzedaz mięsa wotowego w najnowszy sposób i fabryka wyrobów masarskich. Ceny umiarkowane.

Fabryki

wyrobów masarskich.

Maria z Armotowiczów Kurkiewiczowa, ulica Mikołajska Nr. 498, poleca wyroby masarskie do dzisiejszych wymagań tak w rozmiarze jak cenie przystępnej — świeżo i czysto do usług Sz. Publiczności.

Wiktor Armotowicz, przy ulicy Florjańskiej pod l. 332 poleca Sz. Publiczności wszelkie w zakresie wchodzące wyroby masarskie starami wykonane po cenach najumiarkowanych.

Stanisław Armotowicz, ul. Grodzka l. 92. Skład wędlin i delikatesów swojskich.

J. K. Kurkiewicz przy ul. Grodzkiej pod l. 85. Poleca wędliny i wyroby masarskie z nadzwyczajną czystością, smakiem, w połączeniu z świeżością doborowego mięsa wykonane.

UWAGI ŚLEDZIENNIKA.

Byłem na owem zgromadzeniu konsumentów gazu — i jakkolwiek podzielałem w zupełności zapatrywania pp. Muczokowskiego, Mrazka, Domańskiego, Remahna, Suskiego i innych, boję się niezmiernie, ażeby ta żarliwość mówców nie spowodowała jakich politycznych zawiązków mogących przynieść szkodę naszej szerszej ojczyźnie. Szczególniej wniosek p. Mrazka przyjęty jednogłośnie mocno mnie alteruje — albowiem otrzymałem list od jednego z moich przyjaciół mieszkających w Dessau, w którym pisze: że tamtejsze towarzystwo gazowe wysłało właśnie deputację do ks. Bismarka do Kissingen z prośbą aby raczył zwrócić uwagę J. E. ministra naszego Conrada, że wniosek ten zmierza najwidoczniej do wyłamania się krakowiaków z pod oświaty niemieckiej. Żelazny książę niezawodnie bystrym swoim umysłem ogarnie całe niebezpieczeństwo położenia i przedstawi naszemu panu ministrowi, że jest to „prąd czysto socjalistyczno-narodowej natury — który w następstwie musi paraliżować postęp germańskiej oświaty, mający osiągnąć zbawienne skutki przez zaprowadzenie języka niemieckiego w szkołach galicyjskich.“ Jeżeli pan minister zgodzi się z tem zapatrywaniem księcia Bismarka, to jeszcze pół biedy i Towarzystwo Dessauskie będzie nadal oświecało Kraków — ale w razie przeciwnym może nastąpić pewne oziębienie a później i zawiąkania, których się mój przyjaciel obawia.

* * *

Skończyły się wybory do Rady miejskiej, w których działalnici przebiegali się pewien rodzaj **patryotyzmu** zasługującego na wysokie uznanie. Przeglądając listy kandydatów stawianych przez „Krakowiannina“ - „Kronikę krakowską“ i „Gazetę krakowską“ widzimy w każdej z nich z **patryotyzmem usłownianiem** przedstawiane pomiędzy zasłużonymi i znanymi w mieście — albo osobistości całkiem nieznane, albo takie, które opinia nieświadoma rzeczy zupełnie inaczej osądza niż szanowne te pisma. Takie **patryotyczne usłowniania** czy odniosły swój skutek, czy nie, zawsze zasługują na uznanie — jak również i owa nieoceniona zaobiegliwość kilku mężów z pokolenia Judy, którzy chcą uprościć przeprowadzenie tegich kandydatów postarali się z **patryotyzmem** iście poświęceniem o zebranie w jedną paczkę stu, dwustu a nawet i w zwykły głosów decydujących swoją ilością, z czego mówią nawiasem skorzystały pewne nasze przyszłe bo właśnie tą drogą w skład Rady wchodzić znakomitości — a jakkolwiek rezultat wyborów nie wszystkich wyborców jednakowo zachwycił, jakkolwiek jedni twierdzą, że „poszło pod pesm“ (przepraszam za wyrażenie autentyczne) — a drudzy wpadają w zachwyt — ja pójde drogą pośrednią; więcej się jednak zbliżając do zdania ostatnich. Wybór naprzykład pana profesora Bobrzyńskiego znakomitego twor-

cy „Dziejów Polski“ — rozrzuca duszę moją tak dalece, że łyż z ócz moich jak krople z dachu kapią, gdy sobie wśród uwielbienia myślę o tych trzydziestu kilku **patryotnikach**, którzy niespodzianie komitetowi figla wyrzadzili, wprowadzając po za jego plecyma na ławę radziecką, męża, który w wiekopomnych swych „Dziejach“ przedstawiając wybornię, jak głupia albo zdradziecka była polityka królów polskich, jak wielkimi niedołęgami byli ci, którzy w prawdziwej historii naszej są zapisani na karcie zasług — przedstawia nam w dalszej konsekwencji swego założenia jak w zwierciadle, że jedynym dziś ratunkiem konającego żywota narodu, jest oddać się na chybił, trafił, w garść mądrego, wspinałomysłnego i wielkolepnego caratu. Zaiste ten **czyn patryotyczny** ukrytych wyborców, jest nieobliczonej doniosłości — bo carat ojcowiskiem dziś okiem zacznie spoglądać na miasto, w którego reprezentacji posadziło powszechne głosowanie przedwzięcia tak usłużnych dążeń.

Zachwyci mnie również ta wyborowa niezem niepokonana chęć zatrzymywania w Radzie pewnych doktorów prawa i medycyny, których obecność na posiedzeniach tak zdziwiał radców, serio pojmujących otrzymaną godność; jak dziwi obecnie astronomów niespodziewane zjawisko komety; a więcej mnie jeszcze zachwyciła to parcie całej armii panów dyplomowanych — bo na co rzecz obowiąż w bawelnę, jest to poświęcenie patryotników przewidujących przyszłość. Rada czy pierwiej czy później musi sama sobie z pewnych pobudek wytoczyć proces — zdrowie jej znowu jest przytem mocno zdebosowane — a bardzo być może że niejednen jej błogosławiony pomysł wprowadzi ją w tak krytyczne położenie, że się bez dra Jordana nie mogła będzie obejść.

Zasługuje także na niepomierne uznanie **patryotyczna** solidarność naszych przemysłowców i rękodzielników chrześcijańskich, którzy tak wierzli w cudowne wyjście swoich kandydatów; że się na kilkanaście podzielił partij — a chcą okazać swoją miłość ku żydom, na 400 głosujących zjawili się tylko do urny 135 obywateli.

Wybór pp. Sztokmara i Grosego zasługuje także na uznanie — albowiem ci obywatele postanowili sobie jak nas upewniono utworzyć stypendjum pod imieniem Krakowskiego z funduszu Towarzystwa strzeleckiego i własnych, na pamiątkę pobytu jubilata w Krakowie. Nosili się oni z tą myślą jeszcze podczas uroczystości jubileuszowej, ale mimo najgorętszych **patryotycznych** chęci, urzeczywistnić jej nie mogli.

Patryoci nie zapomnieli także i o p. Machalskim. Czynię im za to pokłon, bo złożyli dowód, że pochodzą z rasy echt polskiej, która nigdy nie zapomina i nigdy niczego nie czyści się z niczego. Pan Machalski, przeciwnik wszelkich przedsięwzięstów gminnych ze stanowiska ekonomii politycznej, czego dał dowód przed laty w sprawie akcyzy, zapewne i w spra-

wie gazowej z tego samego stanowiska weźmie w obronę Dessauczyków.

Oto są tak z grubszą wziętą strony dodatnie wyborów według mojego zdania.

Do ujemnych zaliczyłbym głównie to, że żydowscy wyborcy podzieliłi się także na dwie walezące partje i że niestety pobita została ta partja, która nadzwyczajnie miastu obiecuje korzyści, była nawet z **patryotycznym** zapalem gorąco popierana przez półtorzędowy dziennik przyzjadalny. Partja ta idąc w ślad żydów warszawskich, którzy przez wdzięczność za spokojne zachowanie się ludności chrześcijańskiej złożyli na korzyść kasy rękodzielniczej 9.000 rubli, postanowiła tytułem tej samej wdzięczności, prześcignąć warszawskich żydów, bo wybrała na swoich kandydatów takich cymesów, którzy przyrzekli podnieść dochód z majątku miejskiego do 3% na miesiąc, a to za pomocą operacji finansowych, nie znanych dotąd i nie podjętych jeszcze nawet przez J. E. Pana ministra Dunajewskiego. Szkoda wielka, a zapewne jeszcze większa przykrość p. Prezydentowi, tak bolejącemu nad ubóstwem miasta ale, coż robić. Przepadło!

* * *

Trybuni wyrastają w Krakowie jak grzyby po deszczu. Ich głosy rozlegają się netylko w pewnych pismach polskich, ale nawet w wieidskiej „Trybunie“ zaczynają się gnieździć. Przed wyborami do Rady miejskiej ryknął w sprawie Wyborów jeden głos taki, który obraził moje ucho impertynenckim swym wrzaskiem — zarumieniał brakiem sensu, a złośliwymi wiecieczkami przeciwko reprezentantom pewnej klasy w Radzie miejskiej — zapewne w każdym czytelniku wywarł nie mile i szkodliwe dla pisma wrażenie.

Boże mój! Jak można podobnemi bredniami, aż niemieckie napelniać pisma. Czyż już nie wystarcza ta przjemna zabawka w miejscowych? Gdyby takie „trzy po trzy“ wyszło z ustek którego z bliźniaków krakowskich nie dziwiłbym się — bo im to już z tem jakoś zaczyna być do twarzy, i czytelnicy nabyli przekonania, że rewolwerowe ich strzały są wcale niewinne natury — bo to tylko huki luf przezczyszczanych jedynie z obawy aby nie rdzewiały, ale „Trybuna“? A niechże ja pan Bóg strzeże od powietrza, ognia, wojny i od takich trybunów krakowskich za jakiego się przedstawił autor tej korespondencyi nie tylko bez sensu, ale i niegrabnie napisanej.

Z powodu nominacyi X. W. S. szkół egzaminatorem.
(spóźnione).

O! cieszcie się rodzice, że do waszych dzieci Jest ksządz egzaminator, co blaskiem cnoty świeci. Ow mistrz, który oszczęta grzywnami opłacał, Wzorem swej moralności, będzie je zbogacał. Jak należy bliźniego kochać? będzie pytał I przykłady miłości z **Kulturkampfu** czytał, To ich wiele nauczy; będą w cnotach rosły, Sobie szczęście w przyszłości, wam poleciech niosły. Jakż to dla was zaszczyt a dla **Rady** chwała, Że tak świętymch przymiotów Mędra dla szkół dała!

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie.

Dnia 30 Maja 1881 roku odbyło się zgromadzenie ogólne Członków Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, z którego przytaczamy poniżej wyciągi ze sprawozdania Dyrekcji w dziale ogniowym, gradowym, życiowym i sprawozdanie Towarzystwa wzajemnego kredytu w Krakowie.

a) W dziale ogniowym:

Szanowne Zgromadzenie!

Sprawozdanie niniejsze obejmuje czynności dwudziestego roku istnienia Towarzystwa naszego.

Winniśmy przedewszystkiem stwierdzić, że Towarzystwo nasze, działając w wytkniętym kierunku, trzymając się zasad ścisłości a zarazem i słuszości w stosunkach z Członkami Towarzystwa, ciągle się zwiększa i rozwija.

Rok ubiegły, który raczej do niekorzystnych z powodu znacznych szkód ogniowych policzonym być winien, staje się nowym dowodem stałości i siły naszego Towarzystwa. Zwracamy też szczególnie uwagę Szanownego Zgromadzenia na następujące zestawienie cyfr z bilansów dwóch lat ubiegłych ułożone:

W roku dziewiętnastym, to jest przedostatnim, było wypadków pożarów 1286 i wypłacono za szkody kwotę zlr. 823.800.

W roku dwudziestym, to jest ostatnim, było wypadków pożarów 1523 i wypłacono za szkody zlr. 1 040.311.

Szkody więc wynosiły w tym roku więcej o zlr. 216.511.

Z zestawienia tego okazuje się, że gdyby stosunek szkód do zaliczki w tym roku był takiż sam jak w przedostatnim, zwrot, który wynosił wtedy 33%, byłby doszedł w ubiegłym roku do 37%.

W tem miejscu przypomnieć należy tyle razy powtarzaną prawdę, że wbrew pochoptości do szukania w drobnych rubrykach przyczyn większego lub mniejszego powodzenia Towarzystwa, główną i decydującą przyczyną — nawet przy najlepszej organizacji — jest większa lub mniejsza ilość pożarów.

Gdy zresztą przebieg czynności nie nie przedstawia niezwykłego, przechodzimy do zestawienia porównawczego dwóch lat ostatnich.

Od dnia 1/4 1880 r. do 31/3 1881 r. wydano polic 147.100. Liczba polic zwiększyła się przeto w roku 20-tym o 14.380.

Zabezpieczono wartości za zlr. 277.683.353 przeto więcej w roku 20-tym o zlr. 14.768.834.

Zebrano zaliczek netto zlr. 2.000.190 ct. 70. Suma zaliczek zwiększyła się w roku 20-tym o zlr. 152.699 ct. 96.

W roku 20-tym było wypadków pożaru 1523, a wypłacone wynagrodzenia wraz z funduszem na szkody nieuregulowane wynosiły zlr. 1.040.311 ct. 97. Było przeto w roku 20-tym 237 wypadków pożaru więcej, a wynagrodzenia powiększyły się o zlr. 216.511 ct. 63.

Bilans za rok 20-ty wykazuje czystej pozostałości zlr. 387.372 ct. 75, która to kwota w stosunku do zaliczki zlr. 1.431.950 ct. 86 złożonej na rok 20-ty przez Członków uprawnionych do zwrotu, czyni 27 $\frac{1}{20}$ %.

Fundusz rezerwowy, który wynosił w roku zeszłym zlr. 1.311.020, powiększył się tego roku do sumy zlr. 1.390.285 ct. 54, przeto w porównaniu z rokiem ubiegłym o zlr. 79.265 ct. 54.

b) W dziale ubezpieczeń od gradu:

Sprawozdanie niniejsze obejmuje czynności działu zabezpieczeń od gradu z siedemnastego roku od zaprowadzenia tego działu.

Ubiegła kampania gradowa już nie do nieszczęśliwych, ale do katastroficznych zaliczyć się musi.

Dla ilustracji stanu dodamy słów parę. Poprzedzający rok 1879 był uważany za bardzo nieszczęśliwy, a statystyczne daty okazują, że Towarzystwa austriackie wypłaciły w owym roku 95% od zebranych opłat za szkody gradowe. W tym zaś roku 1880 wynoszą straty gradowe w przecięciu około 150% od uzyskanych premij, a w niektórych krajach monarchii austriackiej doszły te straty do 250 a nawet do 300%.

Jako dalszą ilustrację szkód gradowych dodamy, że obliczenia na podstawie sprawozdań Towarzystw asekuracyjnych pozwalają postawić cyfrę strat poniesionych przez Towarzystwa zabezpieczeń w środkowej Europie na 10.000.000 zlr.

Towarzystwo nasze więc, również bardzo znaczne poniosło straty; przy zestawieniu cyfrowem stanu rzeczy, Dyrekcya przedstawia uchwałę Rady Nadzorczej co do sposobu pokrycia na razie poniesionych strat.

Przedstawiamy sumaryczne zestawienie z czynności w dziale gradowym w roku 1880:

W roku 1880 wydano polic 3.963, przeto więcej o 333 jak w roku 1879.

Zabezpieczono wartości zlr. 29.989.016, przeto więcej o zlr. 6.696.573 jak w roku 1879.

Zebrano funduszy zlr. 985.924 ct. 60, wypłacono wynagrodzeń i innych wydatków zlr. 1.220.907 ct. 94, niedobór wynosi przeto zlr. 234.983 ct. 34.

Fundusz rezerwowy doszedł z końcem roku 1880 do zlr. 352.691 ct. 56. Na pokrycie niedoboru użyto jednak zlr. 176.340 ct. 78. Zostaje funduszu rezerwowego zlr. 176.350 ct. 78, a brak do pokrycia wynosi 58.642 ct. 56.

Z uwagi, że dwukrotnie już, a mianowicie w roku 1869 i 1871 dział gradowy poniósł straty, których pokryć nie był w stanie połową funduszu rezerwowego, i pożyzył na pokrycie potrzebne kwoty od działu ogniowego, któremu pożyczkę każdym razem w następnym zwracał roku;

Rada Nadzorcza przeto uchwałała: aby dział ogniowy pożyzył działowi gradowemu na podstawie zobowiązań statutowych Członków sumę potrzebną na pokrycie strat przez ten ostatni dział w r. 1880 w sumie zlr. 58.642 ct. 56 poniesionych. Pożyczka ta w miarę możności w najkrótszym czasie działowi ogniowemu zwróconą być ma.

c) W dziale ubezpieczeń na życie:

Z dniem 31 Grudnia 1880 r. skończył się XI rok istnienia Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w dziale życiowym.

Rok ubiegły można równie zaliczyć do pomyślnych, wypadki śmierci nie przewyższyły bowiem matematycznych obliczeń śmiertelności; z drugiej zaś strony nie było żadnych nadzwyczajnych strat. Wynik też ostateczny wykazuje rezultaty, które pozwalają udzielić znacznego zwrotu zabezpieczonemu do tego uprawnionym.

Stan ogólny tej instytucji jest, śmiało to powiedzieć można, bardzo dobry, — nie jest ona bowiem obciążoną danymi wydatkami mającemi się powolnie umarzać, rezerwy wyposażone są w całej pełni wedle ścisłe matematycznych obliczeń i ułożone w wszelkiem bezpieczeństwie, prowizje akwizycyjne umorzone są w zupełności, również i koszta organizacji,

choćby przepisy rządowe dozwalały umarzania takowych w ciągu lat; — słowem interes stanął zupełnie silnie, — wymaga tylko zainteresowania się nim jak najszerszych kół, aby ten więcej mógł oddawać usług społeczeństwu.

Dlatego też Dyrekcja jak w każdym roku tak i obecnie prosi o możliwe obznajmianie się z zasadami i celami tej instytucji, aby wspólnie dla dobra ogółu propagując przystępowanie do zabezpieczeń na życie ludzkie, dopomagać do wzmagania się bogactwa krajowego. Propaganda taka staje się z każdym rokiem łatwiejszą, bo każdy rok daje nowe dowody zbawiennych skutków zabezpieczenia, każdy bowiem rok wykazuje wypadki śmierci często zupełnie niespodziewane, a instytucja we wszystkich tych wypadkach pospiesza z wypełnieniem swego obowiązku, co pozostałym po zmarłym wdowom lub sierotom daje nowe podstawy do egzystencji, usuwając od nich przynajmniej w pierwszych chwilach sieroctwa, a często i na całą przyszłość bolesną troskę o codzienny chleb powszedni.

W roku ubiegłym Towarzystwo wypłaciło kapitału na wypadek śmierci zabezpieczonym zhr. 88.533-04, od początku istnienia wypłaciło Towarzystwo zhr. 371.299-69. Lecz nie tylko wdowy i sieroty korzystają już z tego rozpowszechniającego się u nas zmysłu przezorności, ale i ci, którzy w pierwszych chwilach przy zawiązaniu Towarzystwa zabezpieczyli posagi lub kapitały na dożycie, otrzymują już sumy zabezpieczone.

W sprawozdaniu za rok 1878 wykazywaliśmy, jakie sumy w pojedynczych krajach Europy i Ameryki w ostatnich latach były przez ogół zabezpieczone, — w sprawozdaniu za r. 1879 wskazaliśmy dążności w parlamencie francuskim do rozszerzenia zabezpieczenia na życie ludzkie na całe społeczeństwo — obecnie zwracamy uwagę na pracę parlamentu niemieckiego w podobnym kierunku; słowem cały świat cywilizowany usiłowań dokłada, by drogą zabezpieczeń na życie ludzkie społeczeństwo umoralniać, byt jego polepszać, a bogactwo krajowe małemi oszczędnościami co roku powiększać. W porę też jeszcze powstała instytucja nasza, by w tej cywilizacyjnej pracy za innymi szczęśliwymi od naszego krajami podążyć.

Dyrekcja głęboko przekonana o zbawienności skutków tej pracy, z całym zamiłowaniem jej się poświęca i nieustannie do współudziału w tej rzeczywiście organicznej pracy wszystkich kraj młujących zapraszać nie przestaje.

Wedle przyjętego zwyczaju przedstawia Dyrekcja poniżej ogólny stan działu ubezpieczeń na życie.

Na kapitał pośmiertny było zabezpieczonych z końcem roku 1880 4579 mężczyzn i 1584 kobiet, na sumę 8,093.990 zhr. 93 ct. w. a. i rentę 15.336 zhr. w. a. Stan ubezpieczeń działu pośmiertnego zwiększył się przeto w ciągu roku 1880 o 177 mężczyzn i 115 kobiet, z kapitałem ubezpieczonym 501.680 zhr. 58 ct. w. a. Ogólny przychód w tym dziale wynosił w r. 1880 zhr. 851.262 ct. 84, a ogólny rozchód zhr. 811.347 ct. 16. Pozostałość w dziale A) wynosi przeto zhr. 39.915 ct. 68.

W dziale ubezpieczeń na dożycie było ubezpieczonych z końcem 1880 roku 335 mężczyzn i 623 kobiet, na kapitał 2,547.325 zhr. w. a. i rentę 8.032 zhr. w. a. Stan ubezpieczeń działu na dożycie zwiększył się przeto w ciągu roku 1880 o 47 mężczyzn i 114 kobiet z kapitałem ubezpieczonym 345.899 zhr. w. a. Ogólny przychód w dziale ubezpieczeń na dożycie wynosił w roku 1880 zhr. 332.888 ct. 72. Ogólny rozchód w tymże dziale zhr. 323.910 ct. 29. Pozostałość w dziale B) wynosi zhr. 8.978 ct. 43 w. a.

d) Sprawozdanie z operacji Towarzystwa wzajemnego kredytu w Krakowie:

Towarzystwo wzajemnego kredytu ukończyło z dniem 31 Grudnia 1880 r. szósty rok istnienia.

Dyrekcja ma zaszczyt przedstawić rezultaty czynności za czas od 1 Stycznia 1880 r. do 31 Grudnia 1880 r.

Przy normalnym a ciągle pomyślnym rozwoju interesów, jest pragnieniem Dyrekcyi działalność tej instytucji ku pożytkowi największej ilości Członków rozszerzać. Z tych powodów Dyrekcja korzystała i w tym roku z pierwszej sposobności, aby stopę procentową $\frac{6}{2}$ zniżyć o $\frac{1}{2}$ procentu, obecnie więc już od dnia 1 Stycznia b. r. eskontuje weksle Towarzystwo wzajemnego kredytu po $\frac{6}{10}$.

Przed sześciu laty rozpoczęliśmy czynność na stopę 9%. W tem aczkolwiek powolnem wszelako ciąglem polepszeniu warunków kredytu, należy używać z jednej strony niezaprzeczone wzmaganie się instytucji na własnych siłach opartej, — z drugiej zaś strony dowodzi ta działalność, jak zbawienne skutki osiąga samoistna, na własnych siłach oparta praca społeczna, jeżeli jej towarzyszy dobra organizacja, wytrwałość i wiara w te siły.

Przy dobrej organizacji i możliwie sprężystem postępowaniu, instytucja zdobywa sobie z każdym rokiem większe zaufanie w kraju, a to ułatwia napływ pieniędzy potrzebnych do coraz większego rozszerzania interesów kredytowych.

Jak w ubiegłych latach tak i w tym ostatnim roku Dyrekcja nie odmawiała pośrednictwa przy regulowaniu stosunków majątkowych pojedynczych Członków, — szczególnie użyteczne okazuje się pośrednictwo Towarzystwa wzajemnego kredytu przy konwersjach pożyczek na mniej uciążliwe warunki, bez którego to pośrednictwa często konwersja byłaby nie-możliwą a zawsze wiele kosztowniejszą.

Splaty zaciągniętych zobowiązań, z niewielkimi wyjątkami, regularnie wpływają i Dyrekcja z przyjemnością podaje do wiadomości, że z każdym rokiem poczucie obowiązku wzmagają się i Członkowie Towarzystwa z wielką uwagą dla instytucji i możliwą akuratacją do odpowiedniego prowadzenia interesu znacznie przyczyniają się. Pozwy i egzekucye stanowią wyjątki.

Reasumując wyniki operacji we wszystkich działach ubezpieczeń i w Towarzystwie wzajemnego kredytu, okazują się następujące rezultaty:

a) W dziale ubezpieczeń od ognia okazuje się pozostałość Zhr. 387.372 ct. 75, w skutek czego tym Członkom, którzy w roku 1881 odnowią swe ubezpieczenia od ognia, potrąconym będzie zwrot 27% od zaliczki na rok 1880 złożonej.

b) W dziale ubezpieczeń od gradu wynika strata Zhr. 234.983 ct. 34. Strata ta pokryta została połową funduszu rezerwowego w kwocie Zhr. 176.340 ct. 78, na resztę zaś niedoboru w kwocie Zhr. 58.642 ct. 56 zaciągnięto pożyczkę z działu ogniowego.

c) W dziale ubezpieczeń na życie, a mianowicie przy ubezpieczeniach na kapitał pośmiertny, otrzymują wszyscy Członkowie, którzy są ubezpieczeni od roku 1876 20% zwrotu od zaliczki na rok 1876 złożonej.

Przy ubezpieczeniach natomiast na dożycie otrzymają ci Członkowie 15% zwrotu od zaliczki na r. 1876 złożonej.

Fundusze gwarancyjne działu życiowego na nieprzewidziane wypadki wynoszą Zhr. 224.919 ct. 71 prócz rezerwy obliczonych na matematycznych podstawach, które zobowiązania Towarzystwa w zupełności pokrywają.

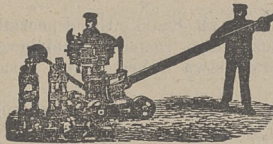
d) Do Towarzystwa wzajemnego kredytu należy 984 Członków, którzy u płacili udziały w wysokości Zhr. 559.432 ct. 19.

Towarzystwo udziela pożyczek swoim Członkom na 6% rocznie. — Obrót kasowy wynosił w r. 1880 Zhr. 23,491.944 w. a. a suma weksli eskontowanych uynosiła Zhr. 7,744.644 w. a. Z pozostałości wynoszącej 45,328.81 otrzymują Członkowie 6% dywidendy.

Dla właścicieli cegieł.

Polecam moje maszyny o sile ręcznej — koni i pary, do taniego wyrobu wszelkiego rodzaju cegieł, dachówek, rur etc. szczególnie zaś moje

ustawicznie działające RĘCZNE PRASY DO CEGIEŁ,

które w porównaniu z innymi metodami fabrykacji, najznaczniejsze korzyści i największą oszczędność przedstawiają. Wynagajają one do obsługi dwóch robotników, ażeby wyrobić 4000 wspaniałych kamieni — nadają się szczególnie także do prasowania płyt trotuarowych i sieniowych, ogniotrwałych kamieni, kamieni wapiennych i cementowych piaskowców, cegieł żuźlowych niemniej do prasowania kamieni poprzecznie uformowanych, a na pół podeshłych na powietrzu.

!Prospekty darmo!

Louis Jäger, fabrykant maszyn in Ehrenfeld-Cöln a Rh.

A. BIASION W KRAKOWIE

optyk Kliniki Okulistycznej c. k. Uniwers. Jagiellońskiego.

Magazyn założony w roku 1801.

Skład i wyrób instrumentów optycznych, fizycznych i matematycznych.

Wszystkie narzędzia chirurgiczne z rogu i kauczuku.

Największy skład reiszeigów szwajcarskich i francuskich.

Wszystkie reperacje uskuteczniają się natychmiast.

PRZYBORY RÓŻNE: do PISANIA, RYSOWANIA I MALOWANIA.

Największy wybór fotografii krajowych i zagranicznych,

wizytowych, gabinetowych i do stereoskopów. Skład papierów listowych,

francuskich i angielskich za najnowszymi i najgustowniejszymi monogramami

obłog. Karty wizytowe litografowane i drukowane. Ceny niskie.

Zamówienia odwrotną pocztą.

Cierpiącym na Rupturę

poleca się maść **G. Sturzeneggera** z Herisau w Szwajcaryi, jako najlepszą dla cierpiących na rupturę.

Powyżej wymieniona maść nie zawiera w sobie żadnych szkodliwych części, lecz także zastępuje choroby maziacne.

Sprzedaż można wprost od P. G. Sturzeneggera i od niżej wymienionych składów po 3 fl. 20 kr. za garuszek wraz z przepisem używania.

Zaświadczenia w znacznych ilościach są każdemu do przejrzania 12. Za pośrednictwem moim zostało 21. osób wyleczonych z rozmaitych chorób rupturowych; pomiędzy niemi znajdował się jeden starzec w wieku lat 72. Jakoprobosz nie chciałem się w dalsze pośrednictwa wdawać, ale z powodu ciągłego nadchodzenia mnie ze wszystkich stron, czuję się zmuszonym za załączeniem 15 zł. ren. jeszcze o 2 garuszki prosić tej samej maści z obydwóch gatunków.

Albrechtsflor w Węgrzech. Michael Kanten, Proboszcz.

Aleksandra Zamoyska

ma zaszczyt niniejszemu zawiadomić Szan. Panie, że prócz pracowni sukien i okryć damskich w Ryнку gł. pod L. 48 znajdującej się, otworzyła

MAGAZYN KAPELUSZY DAMSKICH

w Ryнку gł. przy linii A-B, róg ulicy św. Jana

gdzie również jak w pracowni zamówienia na suknie i okrycia damskie przyjmować będzie.

**SKŁAD TOWARÓW
tokarskich i galanteryjnych**

pod firmą:

JAN BAJER

przy ulicy Grodzkiej pod l. 89.

wielki wybór cygarniczek i fajek piankowych, cybuchów wiśniowych i jaminowych, lasek i spinek z kości słoniowej, kul bilardowych i do kregli. Przyjmuje wszelkie reperacje tokarskie. **AIENCIA DJABŁA.**

HANDEL pod PALMĄ

ANTONIEGO HAWĘŁKI

w Krakowie rynek główny l. 41,

poleca: wszelkie **tolary korzenne**. **Wina** węgierskie, austriackie, francuskie, burgundskie, reńskie, hiszpańskie. **Rumy i araki**. **Likiery** holenderskie, francuskie i krajowe. **Porter i Pivo** angielskie. **Herbatę** rosyjską i lodyńską. **Czokoladę** w różnych gatunkach. **Owoce** południowe świeże, suszone i smażone w cukrze. **Kalaftory** algijskie. **Kompoty** włoskie. **Sucharki** angielskie i presburskie, oraz wszelkiego rodzaju **Bakalie**. **Wędliny** westfalskie i wszelkie inne. **Paszety** strasburskie. **Ostrygi** ostendzkie. **Kawior** astrachanski w każdej porze roku. **Ryby** w puszkach w oliwie, marynowane i wędzone. Różne **konserwy, sosy, musztardy**: francuska, angielska i kremska; oraz wszelkie przyprawy do potraw. **Ekstrakt** Liebiga. **Bulion** w wyborowym gatunku. **Sery** wszelkiego rodzaju. **Oliwę** niecką i prowanską itd. Zamówienia przyjmuje się na: **dzieżynę i ryby świeże**.

Skład główny piwa piłzeńskiego z browaru młoczańskiego.

Skład świeżych wód mineralnych krajowych i zagranicznych.

BAZAR MEBLOWY

w Krakowie, Hotel Saski, ulica św. Jana

poleca względem P. T. Publiczności

WIELKI WYBÓR MEBLI.

H. HERZ główny Rynek Nr 52. Poleca swój główny skład: Tuliów, koronek, firanek, pończoch, materji, aksamitów czarnych i kolorowych. Płótna, sztrytingi, wszelka bielizna gotowa. Na każdą porę roku wybór kapełuszy damskich, kwiatów, piór i wszelkich przyborów dla krawieczyny i modniarstwa potrzebnych. — Parasole i parasolki po cenach fabrycznych.

Adam Lipczyński

MAGAZYN UBIORÓW MĘZKICH

w Krakowie Rynek gł. róg ul. św. Anny i Wiślniej, l. 191.

Utrzymuje ciągle zapas **gotowych ubiorów** na każdą porę roku. Przyjmuje wszelkie obstalunki i takowe **podług najświeższych żurnali** i w najkrótszym czasie uskutecznia.

W. Jachimowicz, malarz dekoracyjny

w Krakowie, ulica Wielopole Nr. 88,

podejmuje się malowania kościołów, pałaców i t. p.

wykonuje wszelkie **DEKORACJE, FIRMY i WYSTAWY,**

złocenia, bronzowania,

lakierowanie mebli, naśladowanie drzewo i marmur.

500 DUKATÓW

wypłace temu, kto po użyciu

KOTHE'GO WODY NA ZĘBY

(flaszka po 35 centów;)

dostanie kiedykolwiek znówu bólu zębów lub nieprzyjemnego odoru z ust.

Joh. George Kothe

emeryt: dostawca nadworny Mödling bei Wien

Villa Kothe,

składy w Krakowie u pp. aptekarzy: A. Siedlecki, E. Rallier, K. Wiszniewski; w Nowym Sączu: R. Jakubowski; w Miłowie: M. Quirini; w Tarnowie: A. Wielogórski; w Oświęcimie u J. Löwenberg.

GODŁO PRZYWILEJU.

Główne składniki:

Wyciąg z ziół szwajcarskich skuteczniejszy od wód mineralnych i przystępniejszy w cenie od wszelkich wód zdrojowych.

Sporządzony według szczegółowych przepisów lekarskich.

Środek niezbędny w każdej rodzinie.

Przyjemny i łagodny w używaniu, łatwo rozpuszczający i niesprawiający bólesci.

Stosownie do zgodnego orzeczenia licznych powag lekarskich, szwajcarskich, niemieckich i austriackich, tudzież medycznych czasopism, okazały się **Szwajcarskie pigułki** sporządzone przez aptekarza **Ryszarda Brandta** w Saffaazie w Szwajcarii, przez swoje stosowne i pomyślne składniki nieszkodliwymi przy wszystkich wymienionych chorobach jako to: wypróżniając zatkania, w wyprowadzeniu rozlanej żółci i ostrości, w oczyszczeniu krwi i wzmocnieniu trawienia w żołądku, są środkiem niezawodnie pewnym, niesprawiającym bólu, a nadto tanim i godnym polecenia każdemu. Polecam nadto i prospekty u pp. aptekarzy mających takowe na składzie, u których znajdują się liczne orzeczenia renomowanych lekarzy.

Należy wyraźnie żądać **pigułek szwajcarskich aptekarza R. Brandta**, które sprzedaje się w puszkach blaszanych zawierających 50 pigulek za 70 ct. lub w mniejszych puszkach mieszczących 15 pigulek za 25 cent. w. a.

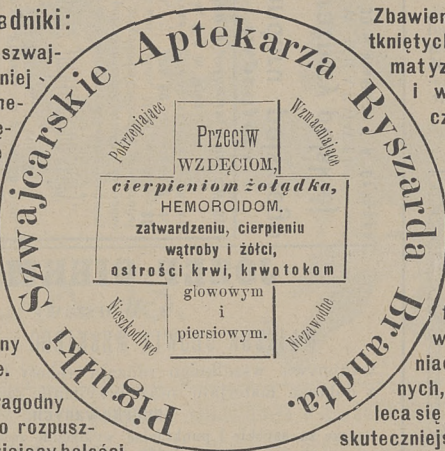
Każda puszka opatrzona etykietą czerwoną z krzyżem szwajcarskim w którym znajdować się musi ten oto podpis

Skład w Krakowie apteka pod „Barankiem“ **Wiktora Redyka**, w Czerniowicach: apteka **J. Golichowskiego**, we Lwowie: apteka **J. Nahlika**.

Zbawienno u osób dotkniętych osutkami, reumatyzmem, podagrą i wrzodami przez czyszczenie krwi.

Cierpiący na żołądek bez względu na wiek zostają wzmocnieni.

Zalecamy nadto przy niestrawności, cierpieniach hemoroidalnych, kiszkowych poleca się jako środek najskuteczniejszy i najtańszy dla domowego użytku.

R. Brandt

W. Bojarski zegarmistrz,

damy przy ulicy Grodzkiej obecnie w Sukiennicach (sklep Nr. 24 od strony ulicy Szwajcarskiej) poleca swój:

DOBRODROWY SKŁAD ZEGARÓW PENDULOWYCH

z najpiękniejszych fabryk szwajcarskich i francuskich. Własniecieli mniejszych **magazynu**, który istnieje pod jego firmą już od lat 15 starał się zawsze aby nie tylko towarom doskonałym ale i znikomemu w powołaniu powołanym na robotę, zaszkadzał sobie zaniechanie powołania. Pożyskanym względem będzie on i nadal godnie odpowiadał.

Zamówienia z prowincji uskutecznia się jak najprędsz. Wszelkie zamówienia polecamy. Reparaty wykonujemy najdokładniej z jednorocznym poręczeniem. Ceny przystępne.

Leon

FEINTUCH

przeniosł swój

MAGAZYN NOWOŚCI

do Sukiennic pod Nr. 1 i 2

naprzeciw

kościola św. Wojciecha.

F I L I A

pierwszego

zakładu chemiczno-kosmetycznego i kumysowego

JANA IHNATOWICZA

ze Lwowem,

Sukiennice Nr. 20.

Poleca: Pudy krene, pomady, wszelkie perfumy i wody pachnące, środki odmalizujące i odświeżające skórę, środki przeciw wszelkim owadom zanieczyszczającym mieszkanie, środki do wywabiania plam, atramenta, czernidła i tuszcz na obowie i farby do stempki.

Zygmunt

WASILKOWSKI

AGENT

warszawskiego przedsiębiorstwa asfaltowego, asfaltuje:

KOŚCIOŁY, HALLE, browary, kregielnie, podwórza, chodniki, sienie, kuchnie, STAJNIE, PIWNICE, warstwy od wilgoci w murach i t. p. roboty — najlepszymi asfaltami:

LIMMEROWSKIM lub WŁOSKIM.

Kraków, Kleparz 83, dom Koziańskiego.

TOWARZYSTWO

Wzajemnego Kredytu

W KRAKOWIE

wypłaca Członkom swoim za rok 1880

6% dywidendy

względnie dodatkowo 1% do poprzednio już wypłaconych 5% od udziałów wpłaconych do dnia 1go Października 1880 r.

Dywidenda odebrana być może w kasie Towarzystwa w Krakowie, lub w kasie filii we Lwowie, tylko za okazaniem książeczki udziałowej, nie odebrana zaś do 31go Grudnia b. r., dopisuje się do udziału w myśl §. 6 Statutów.

Kraków dnia 1go Czerwca 1881.

Dyrekcya.

GROMOCHROMY

(konduktory od piorunów.)

Najnowszy system z przewodnikami miedzianymi po 30 ztr. i drożej, Na raty. Słupki końcowe miedzianych przewodników, massy w ze stożkami platynowymi po 4 ztr; słupki końcowe wydrążone po 2 ztr. 80 ct. Liny z siedmiu miedzianych drutów skręcane po 65 ct., z pięciu drutów po 45 ct za jeden metr. Stare systematy przyjmują się do wypróbowania i przerobienia. Binokle i okulary ze złota talmi z szklami kryształowymi po 2 ztr. 50 ct. Przyjmuje się reperacje — cenniki darmo.

Adres: Pragskie techniczne biuro dla gromochromów i telegrafów.

Gr. Karlsgasse 24.

Kumys Liebiga (mleko stepowe)

Jest według sprawozdań medycznych powag najlepszym dietetycznym środkiem w następujących chorobach: suchoty gardlane, cierpienia płuc (gruźlica, suchoty, choroba piersi) katar żołądka, kichanie i oskrzel (kaszel z płucami) suchoty szpiku paciorkowego, astma, blednica i wszelkie wycieńczenia (mianowicie po ciężkich chorobach). Z zakład kumysowy Berlin W., Verling, Genthnerstrasse 7, rozesła Liebiga Extrakt kumysowy wraz z opisem użycia, w skrzynkach po 6 flakonów i więcej — po cenie 1 marka 50 fenigów, osobno za opakowanie. Do każdej posyłki dołącza się broszurka lekarska o leczeniu kumysem.

Gdzie wszelkie lekarstwa są bez skutku — tam trzeba z zaufaniem ostatnią zrobić próbę z kumysem.

Otwarte zostały

na użytek Szanownej P. T. Publiczności

ŁAZIENKI PARYZKIE

pod L. 1 w Krakowie

w domu osobno na ten cel wybudowanym

przy ulicy św. Gertrudy obok Stradomia

nieopodal XX. Missyonarzy naprzeciw plantacyj.

Zakład ten bez szczerzenia kosztów na sposób zagraniczny z największym komfortem urządzony, do którego sprowadzono wanny w najpierszych zagranicznych zakładach kąpielowych używane, według wszelkich wymagań higieny i balneotechniki postawiony, ma zdrową, zimną i czystą wodę z obfitego źródła, należyście wentylowany, zaopatrzony w wygodne sprzęty, tak że pod każdym względem jest w stanie zadosyć uczynić życzeniom Szan. P. T. Publiczności

Ceny kąpiele są następujące:

Kąpiel w wannie z prawdziwej ang. cyny z bieleznia 35 ent.

„ „ „ „ „ i tuszem 40 ent,

„ „ „ „ „ miedzianej polerowanej z bieleznia 30 ent,

„ Biorący 25 biletów w abonamencie na raz, otrzymuje dwa bilety wolne

Wanna metalowa wraz z kąpielą, według umowy w zakładzie uskutecznionej, może być na żądanie do domu przesyłana.

Kąpiele słodowe, żelazne, siarczane i mydlane, stosownie do ordynacji lekarskiej, sporządza się na żądanie po cenach przystępnych według umowy.

Czas kąpienia oznaczony na półtóry godziny.

Ponieważ kąpiele w porze rannej, szczególnie w lecie, wobec bliskości obszernych plantacyj przy pięciu wód mineralnych są często zalecane, przeto Łazienki Paryzkie z wannami

otwarte są od godz. 6 rano do 10 wieczór.

O czym na zaszczyt zawiadomić

Zarząd Łazienek Paryzkich w Krakowie.

Druk W. Korneckiego w Krakowie.

Strażnicy polskości
W KRAKOWIE
Główny, l. 39 w handlu p. F. A. Grigara

Standaru polskiego
Expedita

Czerwidło polskujące
Najnowszy w polskach.
Na obwie damskie i męskie, na zimno, skórę powpome i wszelkie towaru skórzanu, nie puszcza barwy ani we włosy, ani przy mocnem tarcu. Nadaje skórze nawet starej i zniszczonej, natychmiast piękny połysk i czarność odnowia ją, konserwuje i czyni nie przemakalną. Flaszka na półde 35 cent., 1/4 kilo 70 cent., 1 kilo 2 ztr.

Flaszki, jednolity na skórę.
Nadaje skórom cenę wspaniałą, jednolity, polski polskujący, myśkający, podtami, nieprzemakający i nie brudzą ani ręk ani sukien. Małe puszki po 20 i 30 ct., 1/4 kilo 60 ct., 1 kilo 2 ztr. Flaszka i główne skład rozsyłkowy w Wic. V. Sey in Wien.
Hofen, Freilana, 6 hol. 26. st.

JÓZEF GIERMASZ

z Warszawy

MAJSTER OBÓWIA MĘSKIEGO I DAMSKIEGO

wykonywa wszelkiego rodzaju roboty trwałe i gustownie z dobrego materiału oraz przyjmując reperacje po cenach umiarkowanych.

Ręczęc za szybkie i punktualne wykonanie roboty, poleca się łaskawym względem Szanownej Publiczności.

Ulica Mikołajska Nr. 450 w Krakowie. Dom W. Pana Biesiadeckiego

500

pięknych i bez zarzutu papierosów można z łatwością zrobić w godzinie, zapomoc mojej

MASZYNI

do napełniania PAPIEROSÓW,

używanej także w o. kr. fabrykach tytoniu, a która wykonana jest z metalu bardzo elegancko, w 3 wielkościach: cienkich, średnich i grubych papierosów, kosztuje bez różnicy 65 ct. wraz z objaśnieniem sposobu użycia.

Mojego wyrobu tutki na papierosy również w 3 wielkościach, tylko z prawdziwego francuskiego bezwonnego papieru „Le Hublon” po cenie: Bez munsztuku gładkie za 1000 sztuk 50 Bez munsztuku ze złotym drukiem za 1000 szt. . . 110 Z munsztukiem gładkie za 500 sztuk 1.05 Z munsztukiem i złotym drukiem, karton 500 szt. . 1.50 Listowe zamówienia za zaliczką pocztową lub po nadesłaniu należytości.

En gros rabatt.

Skład francuskich papierków i maszynek papierosowych Cawley & Henry w Paryżu.

Albert Wlach, Wien 11, Praterstrasse N. 18. Ecke der Asperngasse Hotel Europe.

„Romans i Powieść”.

Pismo Ilustrowane poświęcone pożytecznej i przyjemnej rozrywce umysłowej, wychodzi od Nowego Roku co Czwartek w Warszawie. Redakcja zapewnia sobie współpracownictwo najznakomitszych polskich powieściopisarzy, oraz zdolnych tłumaczy. Część artystyczna jest również przedmiotem jej troskliwości.

Warunki przedpłaty:
Rocznie z przysyłką pocztową rs. 4. — Półrocznie rs. 2. — Kwartalnie rs. 1.
Prenumeratę można we wszystkich warszawskich księgarniach, a najwyświeściej w samej Redakcyi przy ulicy Nowolipki Nr. 3 w Warszawie.
Kto opłaci z góry „Romans i Powieść” za cały rok, otrzyma bezpłatnie odepłtok z portretem J. I. Krasińskiego, który się zaleca wytworzeniem wykonaniem i wielkimi podobieństwem.

NAJLEPSZA

Woda Kolońska

jest Nr. 4711.

Prawdziwa jedynie u Wilhelma Fenza w Krakowie vis-à-vis kościółka św. Wojciecha

FRANZ MARINA FARINA w Kolonii Nr. 4711.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca St. Strzeszyński.